

Päiväys
20.10.2026

Diaarinumero
1299/03.04.04.04.23/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

20.10.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **27.10.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 20.10.2026 nro 1320/2026, valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa, Ikaalinen.

Luvan hakija

Tevaniemi Wind Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **20.10.2026 – 26.11.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **26.11.2026**.

20.10.2026

Dnro 1299/03.04.04.04.23/2025

Asia Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittaja Elinympäristömme puolesta ry

Luvan hakija Tevaniemi Wind Oy

Päätös, josta valitetaan

Ikaalisten kaupungin elinympäristölautakunta 10.9.2025 (3.9.2025 § 26)

Ikaalisten kaupungin elinympäristölautakunta on myöntänyt Tevaniemi Wind Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan Ikaalisten kaupungin Valtion metsämaa nimiselle tilalle 143-893-1-1. Toiminnassa on noudatettava päätöksessä annettuja lupamääräyksiä, ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Lupamääräykset 1–38, joista 1–11, 15–19 ja 38 kuuluvat seuraavasti:

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Louhittavan kallion kokonaisottomäärä on enintään 101 800 m³ ktr (josta 5 500 m³ktr on pintamaita).
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitettyjen ottamisalueiden nurkat on selkeästi merkittävä maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkittävä hyväksytty ottotaso sekä hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna.
3. Alin sallittu ottamistaso on kallioalueella +140,9...140 (N₂₀₀₀). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin vahvuinen suojakerros.

4. Maa-ainestenotto on järjestettävä siten, että ottoalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi. Otetun alueen pohja on muotoiltava niin, ettei alueelle muodostu vettä kerääviä lammikoita.

5. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- räjäytyksiä saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) kello 09.00–16.00
 - louheen rikotusta saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) kello 06.00–22.00
 - poraamista saa suorittaa arkipäivisin (ma-pe) kello 06.00–22.00
 - murskausta saa suorittaa arkipäivisin (ma-pe) kello 06.00–22.00
 - murskeen kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) kello 06.00–22.00. Tarvittaessa myös lauantaisin klo 8–18.
- Viikonloppuisin ja arkipäivinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty.

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

6. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja siten, että ottoalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriytyvien kohteiden suuntaan.

7. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin.

8. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä kotelointeja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä.

9. Kallion louhinta tulee toteuttaa niin, ettei räjäytystyö tai louhos aiheuta turvallisuusriskiä alueella liikkuville ja että toiminnasta aiheutuva melu ja tärinä jäävät mahdollisimman pieneksi. Räjäytystyön suorittajan tulee olla alan ammattilainen ja työ toteutuksessa tulee noudattaa asiaa koskevaa lainsäädäntöä. Räjäytyksistä on tiedotettava lähialueen kiinteistöjä etukäteen. Räjäytysten aiheuttama tärinä tulee tarvittaessa mitata.

10. Räjäytykset ja muut vastaavat erityisen voimakasta melua aiheuttavat toimet tulee pyrkiä ajoittamaan lintujen pesimäajan (15.4.–15.7.) ulkopuolelle.

11. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia häiriytyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntaa koskevia lisämääräyksiä.

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

15. Öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy alueen maaperään ja pohjaveteen on estettävä.
16. Alueelle sijoitettavien polttoainesäiliöiden on oltava polttonesteiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä ja katetulla valuma-altaalla varustettuja sekä ylitäytönestimellä ja laponestolla varustettuja säiliöitä.
17. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueilla maaperä tulee suojata nesteitä läpäisemättömällä pinnoitteella. Alueen tulee olla reunoiltaan korotettu siten, että vahinkotapauksissa maahan valuva neste ei pääse leviämään ympäristöön.
18. Koneiden ja laitteiden huolto tulee tehdä ensisijaisesti toiminta-alueen ulkopuolella. Välttämättömiä korjaustoimenpiteitä tehtäessä on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.
19. Ottoalueen pohja tulee muotoilla niin, ettei alueelle synny pintavesialtaita. Käsittelemättömiä hulevesiä ei saa päästää suoraan ojiin, vaan ne tulee imeyttää maaperään tai vaihtoehtoisesti hulevesille tulee rakentaa laskeutusallas ennen ojiin johtamista.

Ojastoon johdettavien vesien laatua tulee tarkkailla ylivirtaamakausina keväällä ja syksyllä. Vesinäytteistä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, COD_{Mn}, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Ylivaluntana poistuva vesi ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa viereisillä tiloilla.

Muut lupamääräykset

38. Toiminta voidaan aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 21 500,00 € suuruinen hyväksyttävä vakuus Ikaalisten kaupungille ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen, lupamääräysten muuttamisen varalle sekä mahdollisten jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseen.

Vakuuden tulee olla voimassa toistaiseksi. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen. Määrätty vakuus kattaa sekä maa-aineslain että ympäristönsuojelulain edellytykset.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on vaatinut, että elinympäristölautakunnan päätös kumotaan. Ympäristöluvan lupamääräykset ja vakuuden suuruus on määriteltävä uudelleen todellisiin tietoihin ja niiden pohjalta tehtyihin YVA-tutkimuksiin perustuen. Lupamääräyksen 38 kohta ”Toiminta voidaan aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta” tulee kumota. Valittaja on vaatinut myös

täytäntöönpanon kieltämistä. Mikäli toiminta on jo aloitettu, on se keskeytettävä.

Perustelut

Hakemus perustuu virheellisiin ja harhaanjohtaviin tietoihin aiemmasta toiminnasta ottoalueella.

Lupahakemuksessa ja päätöksessä väitetään, että kyseessä on jo pitkään jatkunut samankaltainen toiminta kuin mihin nyt haetaan lupaa. Tieto ei pidä paikkaansa. Valituksessa on viitattu valituksenalaisen päätöksen kertoelmaosan otsikon Luonto- ja maisemaselvitykset alla olevaan toiseen kappaleeseen ja otsikon Ympäristövaikutukset alla oleviin neljään kappaleeseen. Kyseisellä alueella ei ole aiemmin ollut hakemuksessa ja päätöksessä mainitun kaltaista toimintaa eikä muutakaan maa-aineksen ottotoimintaa. Hakemuksessa esitetty virheellinen väite alueen aikaisemmasta käytöstä on ollut omiaan vaikuttamaan lautakunnan arvioon siitä, ettei toiminta muuta nykytilannetta eikä aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia. Valituksessa on esitetty, että valituksessa viitattu hakemuksen / päätöksen virheelliset tiedot aiemmasta toiminnasta ottoalueella löytyvät sanatarkasti sellaisenaan ympäristölautakunnan 13.5.2025 Läänin Kuljetus Oy:lle myöntämästä maa-aines- ja ympäristölupapäätöksestä. Valittaja on esittänyt, että virheellinen tieto Tevaniemi Wind Oy:n hakemuksessa vaikuttaa olevan sanatarkasti kopioitu Läänin Kuljetus Oy:n hakemuksesta. Lupaa on perusteltu muualle myönnetyn jatkoluvan tiedoilla.

Ottoalue on eri ja ottomäärä lähes kaksinkertainen kuin mitä Tevaniemen tuulivoimahankkeen YVA:aan ja Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavaan on merkitty. YVA:ssa ja tuulivoimaosayleiskaavassa merkitty maa-aineksen ottoalue sijaitsee TEV1020 voimalan vieressä. Alue on kaavassa merkitty eo-merkinnällä. Tevaniemen tuulivoimalaosayleiskaava on hyväksytty Ikaalisten valtuustossa 30.10.2023, mutta se ei ole lainvoimainen.

Lautakunnassa 3.9.2025 hyväksytty maa-aineksen ottoalue sijaitsee kuitenkin kiinteistöllä 143-893-1-1, jonne suunnitellaan tuulivoimalan TEV1041 rakentamista. Kyseiselle voimalalle myönnettiin rakennuslupa 1.10.2025 elinympäristölautakunnan kokouksessa. Maa-ainesottoilupahakemuksen liitteenä ollut kaavakartta on varsin epäselvä eikä siitä pysty selvittämään, missä hankealueella vahvistettu ottoalue sijaitsee. Kartassa olisi pitänyt olla merkittynä myös voimaloiden sijainnit sekä aiempi maa-ainesottoalue, jotta uuden maa-ainesottoalueen sijainnin olisi hahmottanut paremmin.

YVA:n ja osayleiskaavan mainitsemat maa-ainesmäärät ovat ristiriitaisia keskenään.

Valituksessa on viitattu Tevaniemen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen 9.9.2022 ja yhteysviranomaisen perusteltuun päätelmään Tevaniemen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 24.1.2023. Valituksessa on

esitetty, että YVA:sta olisi tullut julkaista uusi versio perustellun päätelmän jälkeen sisältäen yhteysviranomaisen korjauskehotukset. Näin ei ole tehty, jonka vuoksi maa-aineslupahakemus on perustunut vanhaan YVA-selvitykseen.

Maa- ja kiviaineksen ottamisesta aiheutuvia vaikutuksia ei ole selvitetty. Yhteysviranomaisen ehdottamia korjauksia ei ole tehty.

Vaikutuksia pohjavesiin ei ole selvitetty. Ympäristölupamääräyksissä ei ole mitään määräyksiä pohjavesiin liittyen.

Tuulivoimahanke sijoittuu alueelle, jolla maa- ja kallioperän arseenipitoisuus on koko maan keskiarvoa suurempi. Arseenipitoisuutta ei ole selvitetty.

Kiviaineksen louhimiseen on haettu lupaa 10 vuodeksi. Tämä ei ole lyhytkestoista. Myös tuulivoimaloiden rakentaminen kestää ainakin vuoden, jota ei myöskään voi pitää lyhytkestoisena, sillä louhimiseen, poraamiseen, murskaukseen sekä murskeen kuormaamiseen ja kuljetukseen on annettu lupa ma-pe klo 6–22. Tämä vaikuttaa vakituisten ja loma-asukkaiden elämään hiljaisen alueen naapurissa merkittäväällä tavalla.

Lampinevan valuma-alueen herkkyys sekä lähellä tunnistetut nevalaikut ja ojittamattomat isovarpurämelaikut edellyttäisivät hulevesien johtamisessa tiukempaa ja jatkuvaa tarkkailua sekä vaihtoehtoja vesien hallintaa (imeytys/kierrätys ennen purkua).

Täytäntöönpanokieltovaatimusta on perusteltu sillä, että aloittaminen ennen lainvoimaa aiheuttaa korjaamattomia haittoja ympäristölle (maa- ja kallioperä, pohja- ja pintavedet, Lampineva) ja lähialueelle (melu, pöly, liikenne).

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Valittaja on toimittanut lisäselvityksen.

Ikaalisten kaupungin elinympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta ja lisäselvityksestä. *Hallinto-oikeus* on varannut Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelle ja Ikaalisten kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle / Sastamalan seudun ympäristöterveydenhuolto tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta ja lisäselvityksestä.

Ikaalisten kaupungin elinympäristölautakunta on antanut lausunnon. Valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan perusteettomana ja täytäntöönpanokieltovaatimus tulee hylätä.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut vastineen.

Tevaniemi Wind Oy on antanut vastineen valituksen, lisäselvityksen, lausunnon ja vastineen johdosta. Elinympäristömme puolesta ry:n valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan perusteettomana.

Elinympäristömme puolesta ry on antamassaan vastaselityksessä uudistanut vaatimuksen valituksenalaisen päätöksen kumoamisesta lainvastaisena ja vaatinut lisäksi asian palauttamista uudelleen elinympäristölautakunnan käsiteltäväksi siten, että maa-aineksen otosta aiheutuvat ajantasaiset ympäristövaikutusselvitykset vaaditaan tehtäväksi. Ympäristöluvan lupamääräyksiin tulee kirjata yksityiskohtaiset ja konkreettiset määräykset, joilla haitallisia ympäristövaikutuksia ehkäistään. Teiden korjaamisesta ja uusien teiden rakentamisesta sekä räjäytyksistä aiheutuvat ympäristövaikutusselvitykset tulee tehdä. Vakuussumma tulee määritellä todellisia mahdollisia haittoja vastaavaksi.

Vastaselityksessä on muun muassa esitetty, että ottoalue sijaitsee suunnitellulla tuulivoimala-alueella, joten meluvaikutuksia on tarkasteltava yhdessä tuulivoimaloiden aiheuttaman melun kanssa. Toimintakiinteistölle on suunnitteilla tuulivoimala, jonka vuoksi alueelle suuntautuu runsaasti myös saapuvaa rekkaliikennettä, joka lisää melua.

Hakemukseen ei ole liitetty arviota toimintaan liittyvistä riskeistä, tietoja onnettomuuksien estämiseksi suunnitellusta toiminnasta ja poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta eikä ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaista varautumissuunnitelmaa.

Maa- ja kiviaineksen otosta, louhinnasta, murskauksesta, räjäytyksistä ja kuljetuksista aiheutuvia ympäristövaikutusten arviointeja ei ole tehty. Tulisi myös selvittää, onko pohjavesien ympärille mahdollista määrittää suojavyöhykkeet.

Vastaselityksessä on esitetty, että yhteislupahakemus ja ottosuunnitelma eivät ole olleet lautakunnan jäsenillä käytettävissä. Lautakunta on ollut esittelijän laatiman päätösehdotuksen varassa päätöstä tehdessään. Esittelijällä olisi ollut mahdollisuus korjata harhaanjohtava tieto oikeaksi kokouksen aikana. Tekstin kopioiminen on tehty tarkoituksella lautakunnan jäsenten harhauttamiseksi heitä luulemaan, että kyse on jatkohakemuksesta ja tekemään hanketoimijan haluama päätös ilman, että hanketoimittaja velvoitetaan laatimaan uusi/korjattu YVA.

Ikaalisten kaupungin elinympäristölautakunta on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut alueelta tehdyn raskasmetallimäärityksen raportin.

*Elinympäristömme puolesta ry:*lle on varattu tilaisuus antaa vastine raskasmetallimäärityksen raportista. Yhdistys on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Ikaalisten kaupungin ympäristönsuojelusihteeri on hallinto-oikeuden elinvoimalautakunnalle lähettämään tiedusteluun vastannut, että luvan hakija ei ole hakenut lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Vastauksessa on lisäksi todettu, että valitettavasti lupatekstiin on jäänyt kyseinen lause toisesta aiemmin myönnetystä yhteisluvasta tekstinkäsittelyn yhteydessä. Vastaus on lähetetty *Elinympäristömme puolesta ry:*lle tiedoksi.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen muutoin hyläten kumoaa ja poistaa päätöksen lupamääräyksen 38 siltä osin kuin siinä on myönnetty lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ja määrätty asettamaan vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Edellä olevan johdosta päätöksen lupamääräys 38 kuuluu muutettuna seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

[poistettu tekstiä] Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 21 500,00 € suuruinen hyväksyttävä vakuus Ikaalisten kaupungille *[poistettu tekstiä]* mahdollisten jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseen.

Vakuuden tulee olla voimassa toistaiseksi. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen. Määrätty vakuus kattaa *[poistettu tekstiä]* maa-aineslain *[poistettu tekstiä]* edellytykset.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1-5 ja 7 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta;
- 7) vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen

saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista,

2) maaperän, pintavesien ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Ympäristönsuojelulain 199 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. Pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Asiassa saatu selvitys

Hakemus koskee uutta toimintaa. Hankealue sijaitsee kiinteistöllä 143-893-1-1. Alueelta on tarkoitus louhia kalliokiviainesta ja murskata sitä hyödynnettäväksi Tevaniemen tuulivoimapuiston rakennushankkeeseen liittyvien teiden, nostoalueiden ja perustusten rakentamisessa. Alueelta poistettavat pintamaat hyödynnetään ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueen pinta-ala on noin 2,1 ha. Alueelta otettava maa-aineksen määrä on noin 101 800 m³ltr, josta pintamaiden osuus on noin 5 500 m³ltr. Lupa on myönnetty 10 vuoden määräajaksi. Ottamissuunnitelman mukaan ottamistoiminnan alkaessa ottaminen suoritetaan kuitenkin arviolta 1–2 vuodessa. Vuosittain otettava kiviainesmäärä riippuu tuulivoimapuiston rakennushankkeen etenemisaikataulusta.

Suunnitelma-alue on Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan kalliomaata sekä pinta- että pohjamaalajiltaan. Kalliopinta on lähes maan tasalla. Geologian tutkimuskeskuksen kartta-aineiston perusteella louhittava kiviaines on tonaliittia.

Lisäselvityksenä 10.6.2026 toimitetun maa-aineksen analyysiraportin mukaan arseenipitoisuus on 2,5±0,5 mg/kg.

Lähin asutus on 1,7 km:n etäisyydellä ottoalueen luoteispuolella. Ottoalueen koillispuolella on vapaa-ajankiinteistö noin 1,9 km:n etäisyydellä.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä sellaisen muodostumisalueella. Lähin pohjavesialue, Tevaniemen vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, sijaitsee noin 2,2 km:n etäisyydellä suunnitelma-alueesta.

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Suunnitelma-alue sijaitsee maakuntakaavan maaseutualueella, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnitelma-alueelle on osoitettu tuulivoima-alue (tv1) ja turvetuotantoon liittyvä valuma-alue, joka kulkee suunnitelma-alueen itä-koillisosan halki.

Ikaalisten kaupunginvaltuusto on 30.10.2023 hyväksynyt Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavan, johon suunnitelma-alue on sisältynyt. Korkein hallinto-oikeus on 24.10.2025 päätöksellään KHO:2025:67 kumonnut kaavapäätöksen, koska päätös oli syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Ikaalisten kaupunginhallitus on käynnistänyt Tevaniemen tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan uudelleen.

Suunnitelma-alue on talouskäytössä olevaa metsämaata, jonka puusto on pääosin hakattu. Suunnitelma-alueen ympäristö on metsätalouskäytössä olevaa ojitettua suoaluetta.

Suunnitelma-alueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä Natura-alueita. Lähin luonnonsuojelualue on Vähäjärven alue, joka sijaitsee noin 6,5 km hankealueesta länteen. Lähin Natura-alue sijaitsee noin 14 km suunnitelma-alueesta itään (Seitseminen, SACFI0311002).

Suunnitelma-alueella ei ole todettu suojeltavia tai luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitavia kohteita kuten metsä-, vesi- tai luonnonsuojelulakikohteita eikä uhanalaisia luontotyyppisiä tai lajeja. Suunnitelma-alueen koillispohjoispuolella on tunnistettu Lampinevan alueella kaksi nevalaikkua, jotka on tulkittu metsälain mukaisiksi arvokkaiksi luontotyypeiksi. Lähin sijaitsee noin 80 metrin päässä suunnitelma-alueen rajasta ja kauempi noin 690 metrin päässä. Lisäksi Lampinevan alueella on tunnistettu muutamia ojittamattomia isovarpurämelaikkua, jotka sijaitsevat suunnitelma-alueesta pohjoiseen.

Kaivualueen pohja louhitaan tasoon 140,9...+140 m (N2000). Louhinta-alueelle kertyvät hulevedet johdetaan pohjan kallistuksin ottoalueen koillisreunaan, josta vedet johdetaan laskeutusaltaan kautta avo-ojia pitkin Lampinevan ojitetulle alueelle. Louhinta-alueen pohjalle jää vaihtelevan paksuinen irtonainen louhekerros työtavan edellyttämän ohiporauksen seurauksena. Alueelle tuodaan myös puhtaita ylijäämämassoja muualta tuulivoimapuiston alueelta, sillä ottamisalueella olevat maamassat eivät riitä kaivualueen maisemointiin ja turvalliseksi tekemiseen.

Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksen mukaan hakija ei ole hakenut ympäristönsuojelulain 199 §:n tarkoittamaa oikeutta aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Oikeudellinen arviointi

Valittaja on perustellut valitustaan sillä, että hakemus ja lupapäätös ovat perustuneet virheelliseen ja harhaanjohtavaan tietoon aiemmasta toiminnasta ottoalueella ja että nämä virheelliset tiedot on kopioitu toisen luvan asiakirjoista. Hallinto-oikeus toteaa, että hakijan yhteislupahakemukseen liitettyssä ottamissuunnitelmassa on esitetty nyt kysymyksessä oleva ottamisalue ja sen kuvaus. Ottamissuunnitelmassa ei ole esitetty, että kyseessä olisi toiminnassa oleva alue. Edellä olevan perusteella hakemuksessa ei ole esitetty virheellistä tietoa. Hakemus on ollut nähtävillä ja viranomaislausunnot ovat kohdistuneet hakemuksessa suunniteltuun toimintaan. Elinympäristölautakunnan lausunnon mukaan mahdollinen yksittäinen sanamuoto luonto- ja ympäristökuvauksen yleistekstissä, joka on jäänyt aiemmin käsitellyn eri toimijan yhteislupapäätöksestä, ei ole vaikuttanut harkintaa ohjaaviin lupaedellytyksiin eikä annettuihin lupamääräyksiin. Päätöksessä on käsitelty hanketta uutena ottona: määrät, tasot, suojaetäisyydet ja määräykset on määritelty nimenomaan tälle ottoalueelle.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisen päätöksen kertoelmaosassa on virhe, koska kertoelman tekstiin on jäänyt tietoja aiemmin käsitelystä lupapäätöksestä. Kertoelmassa on kuitenkin ollut myös Tevaniemi Wind Oy:n hakemuksessa esitetyt tiedot. Päätöksen ratkaisusta tai perusteluista ei ilmene,

että päätöksen kertoelmassa ollut virheellinen tieto aiemmasta ottotoiminnasta olisi vaikuttanut luvan myöntämisen edellytyksiin. Tämän vuoksi hallinto-oikeus katsoo, että tapahtuneesta virheestä huolimatta ei ole perustetta kumota päätöstä tällä valitusperusteella.

Valituksessa on esitetty, että hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia ei ole selvitetty. Vastaselityksessä on esitetty, ettei hakemukseen ole liitetty arviota toimintaan liittyvistä riskeistä, tietoja onnettomuuksien estämiseksi suunnitellusta toiminnasta ja poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisesta eikä ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaista varautumissuunnitelmaa. Maa- ja kiviaineksen otosta, louhinnasta, murskauksesta, räjäytyksistä ja kuljetuksista aiheutuvia ympäristövaikutusten arviointeja ei ole tehty. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 15 §:n 2 momentissa edellytetty velvollisuus laatia riskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma koskee vain toiminnanharjoittajia, joiden ympäristöluvan myöntää valtion lupaviranomainen (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto). Hallinto-oikeus katsoo, että yhteislupahakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutuksia on selvitetty riittävästi ja hakemus täyttää ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 2 luvun sekä maa-ainesasetuksen 1 §:n mukaiset vaatimukset luvan myöntämisen edellytysten arvioimiseksi. Päätöstä ei ole syytä kumota riittämättömien selvitysten perusteella.

Valituksenalaisessa asiassa on kysymys maa-ainesten otosta, joka ratkaistaan maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain säännösten mukaisesti. Siltä osin kuin valituksessa ja vastaselityksessä on viitattu Tevaniemen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen 9.9.2022 ja yhteysviranomaisen perusteltuun päätelmään Tevaniemen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 24.1.2023, hallinto-oikeus toteaa, ettei tuulivoimahankkeen YVA:lla ja yhteysviranomaisen antamalla perustellulla päätelmällä ole merkitystä tämän maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen maa-ainesten ottamista koskevan asian ratkaisun kannalta.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisen yhteiskäsittelyhakemuksen tarkoittama toiminta ei ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain liitteen 1 hankeluettelon nojalla edellytä kyseisen lain mukaista arviointimenettelyä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) ei ole myöskään tehnyt ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 11 §:ssä tarkoitettua päätöstä harkinnanvaraisen arviointimenettelyn soveltamisesta tähän hankkeeseen. Näin ollen valittajan vaatimus uuden/korjatun YVA:n laatimisesta on hylättävä.

Suunnitelma-alueella ei ole voimassa osayleiskaavaa, joten suunnitelman yleiskaavanvastaisuutta ei ole tarvetta arvioida. Hallinto-oikeus hylkää valituksen tältä osin.

Valituksen mukaan hankkeen pohjavesitiedot eivät ole kattavat ja niitä tulisi selvittää ja ympäristölupamääräyksissä ei ole mitään määräyksiä pohjavesiin liittyen. Vastaselityksessä on esitetty, että tulisi selvittää, onko pohjavesien

ympäriille mahdollista määrittää suojavyöhykkeet. Lähin pohjavesialue sijaitsee hieman yli 2 km länteen. Ottamissuunnitelmapiirrosten mukaan ottaminen tapahtuu pääasiassa siten, että alueella oleva kalliokohouma poistetaan, eikä otto juurikaan mene maan pinnan tasojen alapuolelle alueen ympäristöön verrattuna. Hallinto-oikeus katsoo, ettei hakemuksen mukainen otto ennalta arvioiden muuta pohjaveden pinnan tasoa eikä vaikuta pohjavesialueen veden laatuun tai määrään, eikä tätä ole ollut tarpeen ottoalueen sijainti ja ottotasot huomioiden selvittää enempää.

Lupamääräyksessä 3 on vaadittu kahden metrin suojakerros ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle. Pohjavettä vaarantavien päästöjen ehkäisemiseksi on annettu lupamääräykset 15–19. Annetut lupamääräykset ovat riittävät, ja hallinto-oikeus hylkää valituksen tältä osin. Pohjavesien suojavyöhykkeiden määrittäminen ei kuulu tämän lupa-asian käsittelyyn.

Valituksen mukaan toiminnan ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi. Lautakunnan lausunnossa on todettu, että alueelta on 3.12.2025 tehty raskasmetallimääritys ja arseenipitoisuus on alhainen. Lisäselvityksenä 10.6.2026 toimitetun maa-aineksen analyysiraportin mukaan arseenipitoisuus on $2,5 \pm 0,5$ mg/kg. Lupamääräyksessä 19 on määrätty hulevesitarkkailusta. Vesinäytteistä on tutkittava myös arseeni. Hallinto-oikeus hylkää valituksen myös tältä osin, koska arseenipitoisuus on selvitetty ja suunnitelma-alueelta lähtevien hulevesien arseenipitoisuutta tarkkaillaan.

Hakemuksessa ei ole arvioitu toiminnan aiheuttamaa melua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa tarkemmin. Ottaen kuitenkin huomioon etäisyydet häiriintyviin kohteisiin ja toiminnan laajuus sekä lupamääräykset 5, 6, 9, 10 ja 11 ei melusta aiheudu ennalta arvioiden valituksessa mainittua merkittävää vaikutusta asukkaille. Lupamääräyksen 6 meluraja-arvot on annettu Murausasetuksen 7 §:n mukaisesti. Tuulivoimala-alueen laajuus ja ottoalueen sijainti sekä etäisyydet häiriintyviin kohteisiin huomioon ottaen yhteismelua tuulivoimalan toimintaan tai tuulivoimalan osien kuljetuksiin liittyen ei myöskään synny.

Ottamissuunnitelman mukaan alueelle kertyvät hulevedet on tarkoitus johtaa louhosalueen koilliskulman kautta alueen itäpuolella ojitetun suoalueen ojiin. Valuntasuunta sieltä on etelään, joten suolla pohjoisempana sijaitseviin nevalaikkuihin ei kohdistu pintavalunnan kautta vaikutuksia. Louhinnan pohjataso jätetään noin 4,5 metriä korkeammalle kuin sitä ympäröivien suoalueiden pintataso, joten ottamistoiminnalla ei ole vaikutusta suoalueiden vesitaseeseen. Lupamääräyksessä 19 on annettu määräykset hulevesien käsittelystä ja lähtevän huleveden tarkkailusta, jossa vesinäyte on määrätty otettavaksi kaksi kertaa vuodessa. Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräys 19 sisältää riittävät määräykset hulevesien käsittelyyn ja tarkkailuun. Valitus hylätään myös tältä osin.

Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, että toimittaessa lupamääräysten mukaisesti ei ole odotettavissa, että toiminnasta aiheutuisi maa-aineslaissa mainittuja esteitä luvan myöntämiselle eikä myöskään ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden

pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä. Näin ollen maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

Lupamääräyksessä 38 luvan hakijalle on myönnetty oikeus aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Aloittamisoikeus muutoksenhausta huolimatta voidaan ympäristönsuojelulain 199 §:n 1 momentin nojalla myöntää luvan hakijan pyynnöstä. Koska hakija ei hakemusasiasiakirjojen ja Ikaalisten kaupungin ympäristönsuojelusihteerin ilmoituksen mukaan ole pyytänyt oikeutta aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta, elinympäristölautakunta ei ole voinut myöntää toiminnan aloittamisoikeutta muutoksenhausta huolimatta. Näin ollen hallinto-oikeus valittajan vaatimuksen tältä osin hyväksyen kumoaa ja poistaa päätöksen lupamääräyksen 38 siltä osin kuin siinä on myönnetty lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ja määrätty asettamaan vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Lupamääräyksessä 38 edellytetty vakuus jää maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitetuksi jälkihoitotoimenpiteiden vakuudeksi, minkä suuruutta hallinto-oikeus pitää riittävänä.

Koska hallinto-oikeus on kumonnut ja poistanut lupamääräyksessä 38 annetun toiminnan aloittamisoikeuden muutoksenhausta huolimatta, ei ole tarvetta lausua enempää valituksessa vaaditusta lupapäätöksen täytäntöönpanokiellosta. Siltä osin kuin on vaadittu toiminnan keskeyttämistä, hallinto-oikeus toteaa, että tämä ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Siltä osin kuin vastaselityksessä on moitittu valituksenalaisen päätöksen valmistelijana ja esittelijänä olleen kaupungin ympäristönsuojelusihteerin toimintaa, hallinto-oikeus toteaa, että hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu kaupungin ympäristönsuojelusihteerin toimintaa koskevien hallintokantelun luonteisten väitteiden tutkiminen.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 17 §

Ympäristönsuojeluasetus 2 luku

Maa-aineslaki 11, 12 ja 21 § 5 mom

Maa-ainesasetus 1 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 1, 6, 7, 9 ja 10 §

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Ikaalisten kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **26.11.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Raija Uusi-Niemi ja Satu Lyytikäinen sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi.

Esittelijä Mia Koski-Träskvik

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Elinympäristömme puolesta ry
Jäljennös maksutta	Tevaniemi Wind Oy Ikaalisten kaupungin elinympäristölautakunta Ikaalisten kaupungin terveydensuojeluviranomainen / Sastamalan seudun ympäristöterveydenhuolto Ikaalisten kaupunginhallitus Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/tietoa-meista/tietosuoja/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalta tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#